

[Robert Pedersen]

Robert Pedersen (S):

Jeg vil meget indtrængende anmode formanden for den socialdemokratiske gruppe, hr. Anker Jørgensen, om at få taget den dagsorden tilbage. En stemme for den dagsorden ville for det første kræve af os, at vi skulle give et bindende udsagn om, at vi har en udenrigsminister, der er uhæderlig. Den anden konsekvens ville være, at vi tvinger en minister ud af sit embede, idet jeg minder om, at vi i vort land har haft en tradition for politisk langmodighed, hvor hædersmænd som Jørgen Jørgensen, Bertel Dahlgaard, Buhl, Hedtoft, H. C. i en langt alvorligere sag, nemlig Knud Kristensens evige udfaren i Sydslesvigsagen, gav advarsel på advarsel, og først efter en lang periode gik man til det drastiske middel, det er at sætte et menneske fra embedet.

For det tredje – hvilket for mig er det mest seriøse – har vi i dette folkestyre haft et utrolig afbalanceret forhold til politiske meningsforskelligheder, og hvis det er således, at vi ikke tillader mennesker at sige deres uforbeholdne mening om den politiske situation, så gør vi den Grundtvig, som vi på anden måde har hædret i år, fortræd og bryder med noget af det mest værdifulde i dansk parlamentarisk tradition.

Derfor vil jeg indtrængende anmode min gruppeformand, hvis personlige idealitet og integritet, jeg sætter meget højt, om at tage denne dagsorden tilbage, da jeg i givet fald må stemme imod mit parti, hvilket jeg vil gøre af mit hjerteblood, og i øvrigt overveje min egen situation.

Birkholm (VS):

Jeg har et spørgsmål til hr. Niels Helveg Petersen og for den sags skyld også til hr. Kjeld Olesen. Jeg vil gerne spørge, om socialdemokratiet og det radikale venstre ikke finder, at udenrigsministerens redegørelse her for 2½ time siden under den forrige forespørgselsdebat udtrykker en endnu større hån imod folketingsflertallet end de famøse og nu modererede udtalelser fra Sabro kro, som er på dagsordenen her. Er det ikke en endnu større hån at sige i fuldt alvor til folketinget, at FN-resolutionerne er i modstrid med tre af folketinget vedtagne og tre af udenrigsministeren fremhævede principper, som lige præcis er de bærende principper i

resolutionsforslagene? Det er muligt, at udenrigsministeren tror, at de engelsksprogede resolutionstekster ikke er folketingsmedlemmerne bekendt, men vil de radikale og socialdemokratiet bestride, at udenrigsministeren her med den redegørelse, han gav, i praksis håned folketingsflertallet?

Så vil jeg også gerne spørge de radikale og socialdemokratiet, om de mener, det er politisk holdbart at beholde en udenrigsminister, som erklærer, at han med grundloven i hånd har ret til at trodse et folketingsflertal i udenrigspolitiske anliggender. Det kan måske ikke bestrides, at der er en juridisk holdbarhed for udenrigsministerens udtalelser, men mener de radikale og socialdemokratiet ikke, at det er en politisk uholdbar situation?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Niels Helveg Petersen stillede mig et direkte spørgsmål, som jeg gerne vil begynde med at besvare, for så er det da ude af verden. Hr. Niels Helveg Petersen spurgte, om man kunne forestille sig, at regeringen ville betegne råd fra et flertal her i folketinget som fuldstændig ansvarsløse, og mit svar er: nej, det ville regeringen naturligvis ikke gøre. Heri ligger ikke, at jeg ligesom vil udstede en statsministeriel garanti for, at samtlige medlemmer af folketinget er superansvarlige, naturligvis ikke, men det tror jeg egentlig heller ikke at hr. Niels Helveg Petersen ville være så begejstret for personlig at skulle.

På baggrund af den meget livlige debat, vi har oplevet de seneste dage, føler jeg trang til på regeringens vegne at fremsætte en erklæring om, hvordan regeringen opfatter forholdet mellem folketinget, det udenrigspolitiske nævn og regeringen. Klarhed er jo altid godt, ikke mindst på grundlag af de beslutninger, folketinget tidligere i dag har truffet med et flertal.

Nu er det jo således – og det synes jeg vi først skal hæfte os ved – at folketingsgrupperne og tingets medlemmer her i salen ikke er forpligtet til at være enige med udenrigspolitisk nævn. Det er også sådan – det ved vi alle – at alle partierne og alle medlemmer her i salen ikke nødvendigvis behøver at være repræsenteret i udenrigspolitisk nævn. Sådan er det.

I øvrigt følger det direkte af grundlovens § 19, at vi her i landet bygger på det princip,